

A pusztulás alig száz éve kezdődött, írja a harmincas években Illyés.

Az egyike eddigi irodalma megannyi jajkiáltás, mely hirtelen elnémul. Mintha mindenki, aki a sebet eddig kitakarta, megriadt volna a további fölismerés veszélyétől, attól az áldozattól, amit az igazi gyógyításnak csak a kísérlete is jelent. Egyáltalában jogában áll a nemzetnek, hogy ilyen kérdésbe beavatkozzék? Föltétlenül jogában áll, hisz egész életét fenyegeti. Ha az eleven test vérébe valahol méreg kerül, az egész test azonnal védekezésbe fog, mozgósítja mindenünnen a sejtecskéket a küzdelemre, melytől az egész test sorsa függ.

Csak a beteg szervezet nem védekezik, nyugodtan, szinte örömmel várja a halált.

A népek íratlan nemzetközi joga a reményt keresni. A reménytelenség üszkös seb s Pest levegője igazán nem alkalmas, hogy efféle sebeket gyógyítson. [...] Van, egyáltalán a barátaim között, aki a népből származik, hány író van, aki a népből származik? S hány, aki a nép között él? Mert csak az ismerheti a magyarságot, tehát a filozófia szerint is, amely az ismeretet azonulásnak tanítja, csak az lehet egészen magyar. Hány magyar író van? És politikus? És újságíró és tudós és gazdasági hatalmasság, egyszóval olyas, ami Pestet teszi? [...] Budapest nincs Magyarországon, fölötte, alatta vagy mellette van, tudja, a jó isten, hogy tulajdonképpen hol is van, ha egyszer szellemisége után meg kellene helyét keresnünk.

Olvasom Illyést, és félfüllel hallom ezt a nyamvadt kis nőt, Széll Bernadettet, az LMP politikusát, amint éppen kárál:

A miniszterelnök „kijelölte” a magyar nőknek, hogy 2030-ra átlagosan 2,1 gyermeket vállaljanak, „de mi nem azért vagyunk, hogy teleszüljük a világot”.

Óh, Istenem, milyen igazat is szól Illyés, mikor megállapítja: aki magyarul is tud, az még nem magyar.

De hát mi külön időket is kiálltunk, most hátráljunk?

Nem, nem hátrálunk. Május 25–28. között a világ minden tájáról eljöttek Budapestre családbarát szervezetek, szakemberek, politikusok, akik egyetértettek abban, hogy a nemzetek, a világ jövője a családokban van, s a mindenkori kormányzatok feladata ezt a jövőt minél biztonságosabbá és kiszámíthatóbbá tenni.

czyła